

Gemeente Waalre managementsamenvatting beheer eikenprocessierups 2020

Opgesteld door: L van der Hulst

Inleiding

Bijgaand document beschrijft de evaluatie van het beheerplan eikenprocessierups 2020. Hierin wordt met name ingegaan op de genomen acties in het kader van het onderdrukken van de eikenprocessierupsenplag in de Gemeente Waalre. Het beheerplan eikenprocessierups is op 24 maart 2020 vastgesteld door het college. Op 27 maart 2020 is de Gemeenteraad geïnformeerd over het beheerplan middels een raadsinformatiebrief.

In de rest van het document is eikenprocessierups afgekort tot EPR.

Monitoring

Vanaf week 15 is de Gemeente gestart met het monitoren van diverse plekken binnen de gemeente op de aanwezigheid van EPR of van ei-pakketten of nesten hiervan. Hieronder zijn de meest opvallende feiten uit de monitoring beschreven.

- Op de plaatsen waar preventief bestreden is waren in het begin van het seizoen ei-pakketten zichtbaar. Na de preventieve bestrijdingsronde zijn hier weinig rupsen en/of nesten aangetroffen.
- De locaties die bestempeld zijn als A-locaties en welke niet preventief bestreden konden worden in verband met de aanwezigheid van beschermde vlindersoorten. Deze locaties zijn doorlopend gemonitord bij deze monitoringsrondes zijn veel rupsen en nesten aangetroffen.

Op basis van de monitoring zijn voor de preventieve bestrijding tijdens de tweede bestrijdingsronde extra locaties toegevoegd. Deze locaties zijn genoemd in bijlage 1.

Preventieve bestrijding

Conform het beheerplan heeft binnen de gemeente dit jaar preventieve bestrijding van de EPR plaatsgevonden. Op drukke plekken zoals benoemd in het beheerplan zijn in twee rondes de aanwezige eikenbomen preventief bespoten met het biologische bestrijdingsmiddel (bacteriepreparaat) Xentari. De plaatsen waar preventieve bestrijding heeft plaatsgevonden zijn te vinden in bijlage 1. De eerste bestrijdingsronde heeft plaatsgevonden van 25 t/m 29 april (week 17). De tweede bestrijdingsronde heeft plaatsgevonden van 13 t/m 15 mei (week 20).

Curatieve bestrijding

Vanaf week 16 is gestart met de curatieve bestrijding van de EPR (het wegzuigen van rupsen en nesten). In eerste instantie heeft de curatieve bestrijding zich beperkt tot het nalopen van de A-locaties waar niet gespoten mag worden en de locaties waar op basis van ervaringen uit het verleden en monitoring EPR voorkomt. Vanaf week 18 is ook curatieve bestrijding uitgevoerd op basis van meldingen van burgers en bedrijven in de gemeente.

De curatieve bestrijding op basis van meldingen heeft plaatsgevonden volgens het volgende principe: Meldingen ontvangen in een week zijn in de daaropvolgende week behandeld.

Communicatie

Op diverse momenten is gecommuniceerd met de inwoners van de Gemeente. Een volledig overzicht van de momenten waarop gecommuniceerd is vindt u in bijlage 2.

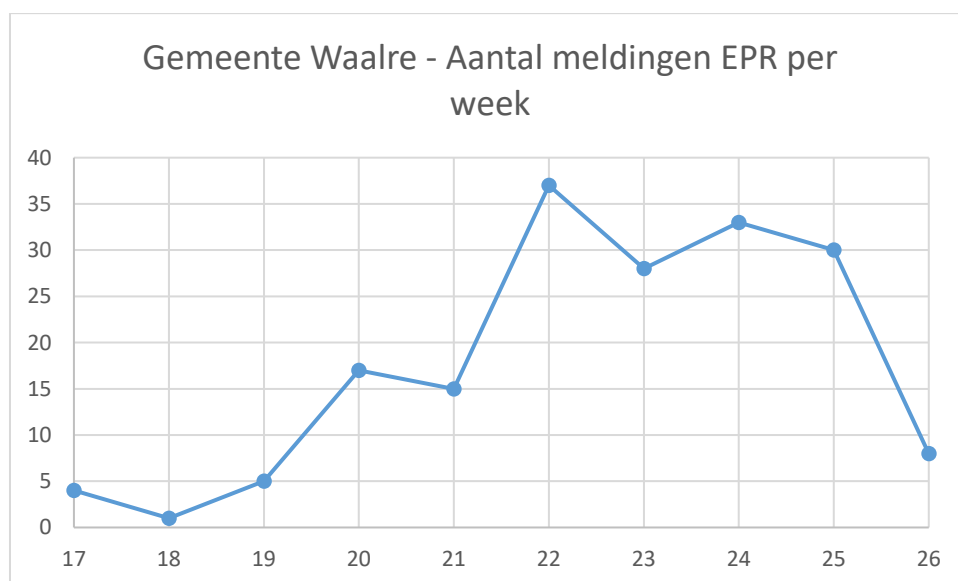
Voor het onderwerp EPR is een pagina ingericht op de website van de Gemeente. Deze pagina is door het seizoen heen doorlopend bijgewerkt.

Op 14 mei is een film gemaakt waarin de EPR aanpak in de Gemeente Waalre wordt toegelicht. Deze film is op 15 mei via Facebook, YouTube en de website van de Gemeente verspreid.

In weekblad de Schakel is twee keer een artikel geplaatst over de EPR bestrijding.

Meldingen inwoners

Tussen week 17 en week 27 zijn er in totaal 178 melding binnengekomen van locaties met eikenprocessierupsen of nesten hiervan. In dit aantal zijn de locaties die per week meer dan een keer gemeld zijn als en melding geteld. In onderstaande grafiek is het verloop van de meldingen weergegeven.

In voorgaande jaren zijn de overlastmeldingen van eikenprocessierupsen niet op eenzelfde gedetailleerde manier vastgelegd. Wel is duidelijk dat het aantal meldingen lager is dan in 2019. Daarnaast is opvallend dat de periode waarin de meldingen gedaan zijn veel korter is, in 2019 werden tot in september meldingen ontvangen over eikenprocessierups.

De trend voor 2020 van de Waalrese situatie komt aardig overeen met de landelijke trend. De GGD's hebben landelijk veel minder meldingen van klachten gerelateerd aan de EPR ontvangen. Als redenen hiervoor worden genoemd, de weersomstandigheden die in 2020 gunstiger zijn geweest. En daarnaast het feit dat veel gemeentes naar aanleiding van de hoge plaagdruk in 2019, in 2020 extra hebben geïnvesteerd in preventieve bestrijding.¹

Kosten

De kosten voor de bestrijding van de EPR zijn in 2020 als volgt

Opstellen beheerplan	€ 4.500,-
Preventieve bestrijding	€ 17.500,-
Curatieve bestrijding	€ 30.000,-
Totaal 2020	€ 52.000,-

Ter vergelijking in 2019 heeft alleen curatieve bestrijding plaatsgevonden de kosten hiervan bedroegen € 28.000,-. De totale kosten zijn ruim verdubbeld. Dat komt doordat voor het eerste preventieve bestrijding is toegepast. Dit heeft er toe geleid dat de overlast is beperkt is gebleven tot een korte periode. Daarnaast is dit jaar de curatieve bestrijding standaard elke week uitgevoerd in plaats van op afroep zoals voorgaande jaren het geval was.

Doorkijk naar 2021

Algemeen

Dit jaar is in de Gemeente voor het eerst preventief bestreden. Deze aanpak heeft ertoe geleid dat de plaagdruk binnen de Gemeente laag is geweest en van korte duur. Het voorstel is om deze aanpak de komende jaren voor te zetten.

Samenwerking buurgemeenten en Provincie

De Provincie heeft aangegeven vanaf volgend jaar een meer coördinerende rol op zich te nemen. De Gemeente Waalre gaat hierbij aansluiten. Daarnaast blijven we doorgaan met het bijwonen van bijeenkomsten over de EPR van het kenniscentrum en de GGD.

¹ Balans 2020: minder overlast dan vorig jaar, <https://processierups.nu/tussenbalans-2020-minder-overlast-dan-vorig-jaar/>, geraadpleegd op 25-11-2020

Bermbeheer

Komend jaar wordt het bermbeheer tegen het licht gehouden. Waar kunnen we de bermen minder vaak maaien. Hiermee willen we meer kruidenrijke bermen laten ontwikkelen waar vervolgens natuurlijke vijanden van de EPR op af komen.

Ontwikkelingen

Proef Catefix

Dit jaar heeft er een proef plaatsgevonden met het middel Catefix. Met Catefix wordt het nest behandeld met een biologisch afbreekbaar preparaat. Het nest wordt niet verwijderd, echter door de behandeling met Catefix kunnen de schadelijke brandharen zich niet meer verspreiden. De behandeling met Catefix heeft plaatsgevonden op een aantal EPR nesten in het buitengebied. Van deze locaties zijn na de behandeling geen meldingen ontvangen van nesten die zijn blijven hangen. De positieve effecten van de inzet van Catefix zijn op dit moment nog niet goed te beoordelen. De nesten blijven op de betreffende locatie hangen en in 2021 wordt bekeken of er in deze omgeving minder nieuwe EPR nesten zijn. Een effect van het laten hangen van de nesten kan namelijk zijn dat zich hierin natuurlijke vijanden van de EPR gaan nestelen, die vervolgens zorgen voor natuurlijke bestrijding van de EPR.

Nestkasten

Komende jaar overwegen we om een proef te doen met het verspreiden van nestkasten onder de inwoners van Waalre.

Aanplanten bollenmengsels

Dit jaar is bij de Breede School in Aalst een bollenmengsel geplant. Dit speciale bollenmengsel bevat soorten die natuurlijke vijanden van de EPR aantrekt. Komend jaar gaan we onderzoeken of we dit mengsel op meer plekken kunnen toepassen.

Communicatie

Voor het komende jaar onderzoeken we de inzet van een datagedreven platform waarop de meldingen en de status hiervan realtime zichtbaar is.

BIJLAGE 1 – Locaties preventieve bestrijding

Onderstaande locaties zijn preventief gespoten bij de eerste en tweede spuitronde.

- Christoffelschool Aalst
- Park Imam van den Boschlaan
- Tennisvereniging Eeckenrode
- DVS Aalst
- Wijkcentrum de Pracht
- Onze Lieve Vrouwedijk
- Heikantstraat (buiten bebouwde kom)
- Heistraat
- Burgemeester Mollaan (vanaf Juliana de Lanoylaan richting Eindhoven)
- Voorbeeklaan
- Prins Mauritsweg
- Van Baarlaan / F. van Thoorlaan / I. van den Bosschlaan / Engelandvaarderspad
- Irenebrigadedreef
- Maximiliaanlaan
- Oude Spoorbaantrace
- Gildebosweg
- Hutdijk
- Speeltuin Bleeckpad
- Speeltuin Burg Mollaan
- Speeltuin Anna Paulownalaan

Onderstaande locaties zijn op basis van monitoringsresultaten toegevoegd en alleen bespoten tijdens de tweede spuitronde.

- Mosbroekseweg, timmereind, `t loon
- Zandpad dreefstraat achter het sportpark in Waalre
- Dommelscheweg
- Achtereind, Achtereindsestraat en Dianestraat bij de volkstuin.
- Begraafplaats Aalst

Onderstaande locaties vallen wel onder de A locaties maar mogen niet gespoten worden i.v.m. de aanwezigheid van beschermde vlinders.

- Basisschool de Wilderen
- Speeltuin de Klimbim (aanrijroute)
- RKV Waalre
- Heikantstraat (binnen bebouwde kom)

BIJLAGE 2 – Overzicht communicatie

- Week 15, artikel De Schakel
- Week 17, artikel De Schakel
- 21-4-2020, Facebook post start preventieve bestrijding
- 30-4-2020, Facebook post preventieve bestrijding
- 12-5-2020, brief bewoners Heikantstraat
- 15-5-2020, Facebook post film EPR

BIJLAGE 3 - beheerplan